

INPASSING VAN DE DIERVERPLEEGKUNDIGE (DVK) EN DE DIERVERZORGER (DV) IN DE UITOEFENING VAN DE DIERGENEESKUNDE - GEDRAGSCODE – CODE DER PLICHTENLEER

Definities

Onder dierverpleegkundige (DVK) wordt verstaan de persoon die beschikt over het diploma Bachelor in de Agro- en Biotechnologie – afstudeerrichting Dierenzorg en die verplicht een contract van medewerking heeft afgesloten met een dierenarts. De dierenarts moet zijn samenwerking ter kennisgeving overmaken aan de Orde.

Onder diervorzorger (DV) wordt verstaan de persoon die beschikt over het diploma A2 Diervorzorger, TSO studierichting dierenzorgtechnieken, BSO studierichting dierenzorg met aanvullende 7de jaar specialisatie en die verplicht een contract van medewerking heeft afgesloten met een dierenarts. De dierenarts moet zijn samenwerking ter kennisgeving overmaken aan de Orde.

Op de website van de gewestelijke raden zijn de scholen opgelijst die een curriculum aanbieden dat voldoet aan de vereiste criteria vastgelegd door de Hoge Raad.

De taken van de diervorzorgers zijn ook van toepassing voor de dierverpleegkundigen maar niet omgekeerd.

De dierenarts blijft verantwoordelijk voor het naleven van de toevertrouwde en uitgevoerde opdrachten door de DVK en DV.

DEEL I : PLAATS EN TAKEN VAN DE DIERVERPLEEGKUNDIGE

I.1. Algemeen

De dierverpleegkundige verleent, in samenspraak met en onder de verantwoordelijkheid van de behandelende dierenarts, dagelijkse en specifieke medische zorgen aan zieke, gewonde en gehospitaliseerde dieren, zorgt voor een kwaliteitsvolle huisvesting voor de dieren en verleent logistieke ondersteuning volgens de wettelijke vereisten, de noden, kenmerken en welzijn van het dier teneinde de kwaliteit van de levenssfeer van dier, mens en omgeving te optimaliseren.

De dierverpleegkundige moet een contract van medewerking (zie bijlage) afsluiten met iedere dierenarts waarmee hij of zij samenwerkt.

I.2. Afbakening van de taakomschrijving

Toediening van medicatie: met respect voor de vigerende wetgeving.

Staalname en collectie van excreties: hiervan zijn uitgesloten de staalafnames voor sanitaire controles en certificering.

Bloedafname door veneuse punctie: hiervan zijn uitgesloten de bloedafnames voor sanitaire controles en certificering.

Vereist diploma: Bachelor in de Agro- en Biotechnologie – afstudeerrichting Dierenzorg. De dierverpleegkundige mag enkel handelingen stellen op die dieren die behandeld worden door de dierenarts/dierenartsenpraktijk waarmee hij of zij een samenwerkingscontract heeft.

Geen enkele handeling kan worden uitgevoerd zonder voorafgaande diagnose of instructie van de verantwoordelijke dierenarts.

I.3. Handelingen die mogen gesteld worden door de dierverpleegkundige.

I.3.A. Toegelaten dierverpleegkundige handelingen onder INDIREKTE supervisie van de dierenarts.

Definitie : Dierverpleegkundige handelingen die uitgevoerd worden onder indirecte supervisie van de dierenarts volgens een geschreven protocol opgesteld door de dierenarts.

Indirecte supervisie: betekent dat, zonder daarvoor direct visueel en verbaal toezicht uit te oefenen, de dierenarts in de nabijheid, d.w.z. in hetzelfde gebouw of direct consulteerbaar is tijdens de behandeling van de DVK of gedurende een redelijke termijn aangepast aan de behandeling.

- Perorale vocht- en voedseltoediening.
- Fysische beveiliging: Maatregelen ter voorkoming van lichamelijke letsels:
 - Voorlopige fixatiemiddelen,
 - Afzondering, quarantaine,
 - Beveiliging.
- Maatregelen ter preventie van decubitusletsels en urinebrand.
- Het dier in functionele houding brengen met technische hulpmiddelen en het toezicht hierop.
- Specifieke hygiënische zorgen als voorbereiding op een onderzoek of behandeling.
- Voorbereiding van aseptische en antiseptische wondverzorging, exclusief chirurgische handelingen.
- Vervangen van verbanden na een initieel verband door de dierenarts en na controle van de onderliggende wonde of huid door de dierenarts. De verblijfsduur van het verband wordt bepaald door de dierenarts.
- Huid en zintuigen:
 - Controle op drains,
 - Voorbereiding, uitvoering en toezicht op:
 - Het gebruik van warmtebronnen (infrarood, warmte blazer, warmte mat),
 - Therapeutische baden (reinigen, ontsmetten).
- Stockbeheer en aanvullen van de chirurgische en anesthesiologische uitrusting.
- Assistentie bij medische handelingen:
 - Voorbereiding van de patiënt op de anesthesie en de chirurgische ingreep (geen pre-anesthetisch onderzoek).
- Meting, registratie en melding aan de verantwoordelijke van afwijkende waarden van de parameters behorende tot de verschillende biologische functiestelsels (monitoring, hospitalisatiefiche, consultatiefiche).
- Zuurstof toediening (zonder intuberen).
- Controle op patiënten met een kunstmatige luchtweg.
- Verwijdering endotracheaal tube geplaatst bij de anesthesie.
- Verwijderen van hechtingen, drains en agraftes enkel na controle van de wonde door de dierenarts.
- Medicamenteuze toediening, rekening houdend met de afbakening hoger :
 - Voorbereiding en toediening van medicatie via de volgende toegangswegen:

- Oraal met inbegrip van sondevoeding die door de dierenarts werd geplaatst.
 - Rectaal,
 - Verneveling,
 - Subcutaan,
 - Intramusculair,
 - Intraveneus via een reeds geplaatste katheter door de dierenarts,
 - Oog- en oorinstillatie,
 - Langs percutane weg.
- Bloedafname door capillaire punctie (voor bepaling van de glycemie) of via een reeds geplaatste parenterale katheter.
- Staalafname en collectie van excreties en secreties.
- Technische verwerking van bloed, urine, faeces, sperma, secreties en excreties, en weefselstalen. Uitgesloten is de beoordeling van de resultaten. Communicatie omtrent de resultaten naar de eigenaar mag enkel na akkoord van de dierenarts.
- Controle van de voorbereiding van de te steriliseren materialen en uitvoering van het sterilisatieproces.
- Fysische en chemische maatregelen ter preventie van contaminaties en infecties.
 - Reiniging en desinfectie van werk oppervlaktes en ruimtes,
 - Gebruik van toestellen voor desinfectie ruimtes (UV, Ozon, H₂O₂),
 - Onderhoud en aanvullen van ontsmettings produkten,
 - Uitvoeren en onderhoud van protocols voor infectie bestrijding.
- Overhandigen van geneesmiddelen op basis van het voorschrift afgeleverd door de verantwoordelijke dierenarts met de mededeling van de gebruiksinstructies opgesteld door de dierenarts.

I.3.B. Toegelaten dierverpleegkundige handelingen onder DIREKTE supervisie van de dierenarts die fysisch aanwezig is.

Definitie : Dierverpleegkundige handelingen waarbij er permanent rechtstreeks visueel en verbaal contact met de dierenarts vereist is.

- Voorbereiding en assistentie bij medische, invasieve en chirurgische ingrepen. Het uitvoeren van zelfs een deel van deze ingrepen door de dierverpleegkundigen is uitgesloten.
- Assisteren bij het gebruik van toestellen voor medische beeldvorming:
 - RX – CT en MRI: dierenarts meehelpen met sedatie en positionering patient. Het helpen bij het maken van opnames, het doorsturen van beelden en het klaarmaken voor de beoordeling door de dierenarts.
 - Echo: vasthouden patiënt, assistentie bij echografische biopsie name door de dierenarts en verwerking biopsie materiaal.
 - Endoscopie: klaarzetten apparatuur, assistentie bij biopsie name, positionering en vasthouden patiënt, reinigen en desinfecteren apparatuur endoscopie.
- Urogenitaalstelsel en verloskunde:
 - Voorbereiding, en assistentie bij:
 - Blaassondage,
 - Drainage van de urinaire tractus.
 - Voorbereiding en assistentie bij:
 - Blaasinstillatie (contraststof).
 - Voorbereiding en assistentie voor een gynaecologisch onderzoek.

- Huid en zintuigen:
 - Voorbereiding en assistentie bij:
 - Spoelingen van neus, ogen en oren,
 - Vervangen van verbanden en spalkverbanden.
- Metabolisme:
 - Voorbereiding en assistentie bij:
 - Perfusie: infuus aankoppelen en controleren op de perfusie en controle van de infuuspomp,
 - Bloed- en plasmatransfusie,
 - Peritoneale dialyse,
 - Het in evenwicht houden van de vochtbalans.
- Controle en manipulatie (mits directe instructies van de dierenarts) van apparaten voor de observatie van de verschillende functiestelsels.
- Assistentie en toezicht tijdens de anesthesie.
 - Plaatsing van een endotracheale tube bij een geïnduceerde patiënt.
- Assistentie en controle op toestellen voor geassisteerde beademing.
- Bloedafname door veneuze punctie, hiervan zijn uitgesloten de bloedafnames voor sanitaire controles en de certificering.
- Uitvoeren van kwalitatief en semi-kwantitatief onderzoek van urine, faeces, en bloed.
- Uitvoeren van routinematige tandverzorging bij hond/kat (oppervlakkige reiniging manueel of ultrasoon van tandsteen voor zover dit niet subgingiviaal gebeurt) Zijn onder andere uitgesloten: extracties, hechtingen, wortelkanaal- en verdere behandelingen.

DEEL II : PLAATS EN TAKEN VAN DE DIERVERZORGER, DIERVERZORGSTER.

II.1. Algemeen

De dierverzorger verleent in samenspraak met en onder de verantwoordelijkheid van de behandelende dierenarts dagelijkse en specifieke zorg aan zieke, gewonde en gehospitaliseerde dieren, zorgt voor een kwaliteitsvolle huisvesting voor de dieren en verleent logistieke ondersteuning volgens de wettelijke vereisten, de noden, kenmerken en welzijn van het dier teneinde de kwaliteit van de levenssfeer van dier, mens en omgeving te optimaliseren.

De dierverzorger moet een contract van medewerking (zie bijlage) afsluiten met iedere dierenarts waarmee hij of zij samenwerkt. De dierenarts blijft verantwoordelijk voor het naleven van de toevertrouwde en uitgevoerde opdrachten door de dierverzorger.

II.2. Afbakening van de taakomschrijving

Toediening van medicatie: met respect voor de vigerende wetgeving.

De dierverzorger mag enkel handelingen stellen op die dieren die behandeld worden door de dierenarts/dierenartsenpraktijk waarmee hij of zij een contract van medewerking heeft. Geen enkele handeling kan worden uitgevoerd zonder voorafgaande diagnose en instructie van de verantwoordelijke dierenarts.

II.3. Handelingen die mogen gesteld worden door een DV.

De dierenarts blijft steeds verantwoordelijk voor de handelingen gesteld door de dierversorger.

Onderstaande lijst duidt de handelingen aan die de dierversorger mag (maar niet noodzakelijk moet kunnen) uitvoeren.

II.3.A. Toegelaten dierversorgende handelingen onder INDIREKTE supervisie van de dierenarts.

Definitie : Dierversorgende handelingen die uitgevoerd worden onder supervisie door de dierenarts volgens een geschreven protocol opgesteld door de dierenarts.

Indirecte supervisie: betekent dat, zonder daarvoor direct visueel en verbaal toezicht uit te oefenen, de dierenarts in de nabijheid, d.w.z. in hetzelfde gebouw of direct consulteerbaar is tijdens de behandeling of gedurende een redelijke termijn aangepast aan de behandeling.

- Fysische beveiliging:
 - Vervoer van patiënten die geen bestendig toezicht vereisen.
 - Maatregelen ter voorkoming van lichamelijke letsels:
 - Afzondering, quarantaine,
 - Beveiliging.
- Maatregelen ter preventie van decubitusletsels en urinebrand. Comfort en hygiëne van de zachte bedding verzorgen.
- Het dier in functionele houding brengen met technische hulpmiddelen.
- Huid en zintuigen:
 - Voorbereiding en uitvoering van:
 - Therapeutische baden. Wasbeurt van bevulde patiënt.
 - Het gebruik van warmtebronnen. Toezicht op infrarood lamp.
- Medicamenteuze toediening:
 - Voorbereiding en toediening van medicatie via de volgende toegangswegen:
 - Oraal.
- Afkoppelen van infuusleidingen, verwijderen van IV katheter.
- Toezicht op patiënten met een kunstmatige luchtweg.
- Controle op de goede werking van de infusen en infuuspompen en melden van afwijkingen aan de dierenarts.
- Assisteren bij recovery :
 - Temperatuur nemen en noteren,
 - Ademhaling nakijken,
 - Dier proper leggen,
 - Bevindingen melden aan de dierenarts.
- Technische handelingen voor geautomatiseerd bloed- en urine onderzoek.
- Werkruimtes: Fysische en chemische maatregelen ter preventie van infecties, reiniging en desinfectie van hokken, tafels, matten, toestellen en materialen ...

II.3.B. Toegelaten dierverzorgende handelingen onder DIREKTE supervisie van de dierenarts die fysisch aanwezig is.

Definitie : Dierverzorgende handelingen waarbij er permanent rechtstreeks visueel en verbaal contact met de dierenarts vereist is.

- Perorale toediening van vloeistoffen en voeding, voeding toedienen via sonde (plaatsen van de sonde is uitgesloten).
- Medicamenteuze toediening:
 - Voorbereiding en toediening van medicatie via de volgende toegangswegen in opdracht van de dierenarts
 - Oog- en oorinstillatie,
 - Oraal.
- Technische assistentie aan dierenarts in de nutsdierensector.
- De dierenarts helpen bij positionering en vasthouden van het dier tijdens medische beeldvorming en andere diagnostische handelingen.